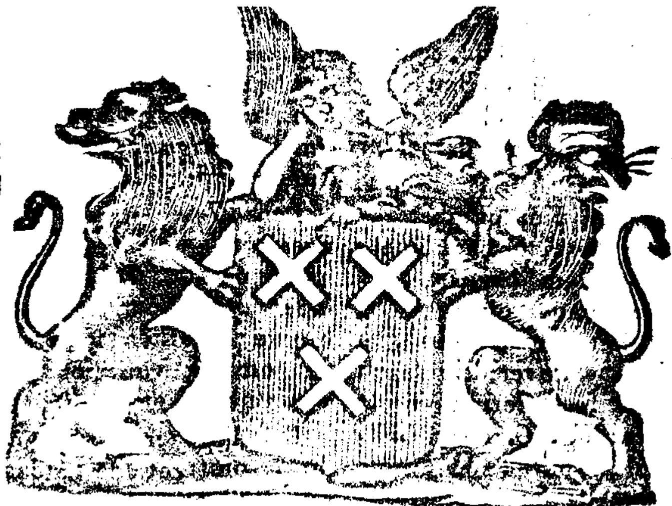
N°. 188. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 9 Augustus.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De groote wapenschouwing door Z. M. op heden op de vlakte van het Legerkamp bij Reijen gehouden, is door het allerschoonste weder begunstigd geworden en in de beste orde afgeloopen. Ten kwartier over elf ure kwam de Koning van Tilburg op de vlakte aan, alwaar hoogstdezelve door HH. KK. HH. den Prins Veldmaarschalk en Prins *Frederik* der Nederlanden, aan het hoofd van eenen talrijken en zeer luisterrijken staf, ontvangen werd, en waar reeds de gezamenlijke troepen in een groot langwerpig halfrond geschaard stonden, te weten: de beide eerste divisien Infanterie van het leger te velde, het jagerkorps van *van Dam*, het korps koninklijke jagers, de regimenten kurassiers N°. 1, 3 en 9, en het regiment lansiers N°. 10, te zamen ruim twintig eskadrons kavallerie bedragende, voorts de batterijen artillerie N°. 6 en 5, tot de 1ste en 2de divisien infanterie behoorende, en vijf batterijen rijdende artillerie. Onmiddellijk na 's Konings komst werd met de wapenschouwing een aanvang genomen, en reed de Koning, van de beide Prinsen en hoogstderzelver staven vergezeld, onder een algemeen en daverend gejuich van *Leve de Koning!* de gelederen langs, na den afloop waarvan Z. M. met de beide Prinsen benevens den staf zich op het midden van het terrein plaatsten, en de troepen, nadat zij in gesloten kolonnen waren opgerukt, voor hoogstdenzelven defileerden; de kavallerie en artillerie tot tweemalen toe, eerst in den gewonen pas en daarop in gestrekten draf. Het geheel leverde een bijzonder grootsch en indrukmakend schouwspel op. De tegenwoordigheid van den eerbiedwaardigen Vorst en zijner beide doorluchtige Zonen wekte de geestdrift op en boeide de belangstelling niet minder dan het ontzagverwekkende eener zoo aanzienlijke vaderlandsche krijgsmagt, op het schoonste uitgedoscht, en wier uitmuntend voorkomen en kloeke houding evenzeer als hunne geoefendheid in de krijgsbewegingen van den voortreffelijken staat getuigden onzer staande legermagt en der, ter verdediging van den bedreigden grond, uitgerukte burgerscharen, die nu weder, op het woord des Konings, even als zij bij 't gevaar opgetrokken waren, thans bij eenigzins rustiger tijd, naar hunne haardsteden staan weder te keeren. De zeer talrijke menigte van aanschouwers, langs alle wegen, ook van verre af, zamengevloeid, en het groot getal van rijtuigen, bragten niet weinig tot verlevendiging van het geheel bij, terwijl de schoone en juist geschikte weersgesteldheid niets te wenschen overliet.

Na den afloop der wapenschouwing, omtrent ten half vijf ure, is de Koning benevens de beide Prinsen naar Tilburg terug gekeerd, alwaar een prachtig diner was aangerigt, op hetwelk de voornaamste hoofd- en staf-officieren genoodigd waren.

Morgen begeeft Z. M. zich naar de Achtsche heide, om aldaar het overige groote gedeelte des Legers in oogenschouw te nemen.

— De belgische berigten van heden houden niets bijzonders dan een besluit van vorst *Leopold*, waarbij de administratie voor de publieke veiligheid van het departement van justitie wordt genomen en onder het beheer van binnenlandsche zaken gebragt. — Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 96¾; Braz. 77⅝, ¼; Sp. perpet. 52¾, 51½; 3 pCt. 36; Cortes 35; Uitgest. 15⅝, 15; Sicil. 91; Rom. L. 95¾.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den Augustus.

De kamer van afgevaardigden heeft zich nog gisteren en heden met het onderzoek der geloofsbrieven bezig gehouden.

— Het ministerieel avondblad vermeldde dezen morgen, dat het gouvernement van de Spaansche grenzen niet anders had vernomen dan de bevestiging van het berigt, dat de generaal *Rodil* aanmerkelijke voordeelen had behaald, terwijl voorts uit officiele opgaven het volgend verslag van de bewegingen van don *Carlos*, sints zijne komst in Navarre, werd medegedeeld:

» Op den 13den Julij deed de vorst zijnen plegtigen intogt te Elisondo, en vaardigde van daar alle de benoemingen uit, die van tijd tot tijd zijn bekend geworden. Op den 15den vertrok hij om zich aan het leger en aan de bewoners der valleijen van Ulzama, Basaburna en Gulina te vertoonen. *Rodil* bevond zich destijds te Puente de la Reyna, een weinig achter Pampeluna.

» Zich te Amescoas bij *Zumala Carreguy* gevoegd hebbende, verwijlde don *Carlos* aldaar tot den 19den, toen het verlangen om in Kastilien door te dringen, en de hoop dat Vittoria zich zoude overgeven, hem op den 20sten tot Salvatierra deed voortrukken, waar hij echter met kanonschoten ontvangen werd, en dus den volgenden dag naar Alzazua de wijk moest nemen.

» De generaal *Espartero*, langs Segura uit Biscaye aanrukkende, noodzaakte hem ook deze plaats te verlaten, waarop hij, alle hoop opgevende om de troepen der koningin tot zijne partij over te halen, in de vallei van Bastan eene schuilplaats zocht.

» Sints den 24sten heeft hij deze vallei niet verlaten, doch zich dan te St. Estevan, dan te Elisondo of te Lesaca ophoudende, om zich zoo ver mogelijk van de troepen der koningin te verwijderen, die hem aan alle kanten omsingelden.

» De laatste berigten zijn van den 30sten Julij, toen hij zich nog op dezelfde plaats bevond, en aan alles gebrek had, zelfs zijne aanhangers tot last was, wijl deze door het bewaken van een hoofdkwartier in den partijgangers-oorlog verhinderd werden."

Het *Journal des Débats* voegt hierbij, dat het gouvernement dezen morgen eene telegrafische depeche van Bayonne, van den 4den dezer zoude hebben ontvangen, volgens welke de insurgenten langs hunne geheele linie waren geslagen. Sints den 1sten had de generaal *Rodil* hen met ernst aangetast. De nadere bijzonderheden zouden spoedig volgen.

De bijzondere berigten van de Spaansche grenzen, gaan niet verder dan tot den 30sten Julij, en vermelden weinig belangrijks. De generaal *Harispe* was van St. Jean de Luz te Bayonne terug gekeerd, doch scheen in gedurige correspondentie met den Franschen commissaris bij het hoofdkwartier van den generaal *Rodil*, den kolonel *St. You*. Ook het Engelsch gouvernement werd aldaar door den kolonel *Caradoc* vertegenwoordigd.

De laatste berigten zijn van den 28sten Julij en vermelden, dat de hoofdstad volkomen rustig was, terwijl ook het woeden der cholera genoegzaam had opgehouden. Het dagblad *la Revista Espanola* bevat een vrij uitgebreid artikel, waarin betoogd wordt, dat het tegenwoordig Spaansch gouvernement noch het voornemen heeft, noch zich geregtigd acht, om de openbare schuld eene vermindering te doen ondergaan. Men verzekert ook hier ter beurze, dat de Fransche gezant dienaangaande zeer geruststellende berigten heeft overgezonden.

— Heden (5 *Augustus*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. en op tijd 105,75; 3 pCt. kont. 75,30; op tijd 75,35; Nap. renten kont. 92,75; op tijd 93,05; Sp. perpet. kont. 51¾; op tijd 51⅞; 3 pCt. kont. 35¼; op tijd 34⅞; Cortes 35½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Augustus.

Bij koninklijk besluit van 21 Julij jl., is, bij wijziging, in zoo verre, van art. 4 van het bij Zr. Mjs. besluit van den 3den November 1827, n°. 92, vastgestelde reglement voor het weduwen- en weezen-fonds der zee-officieren bepaald, dat de bij besluit van 7 April dezes jaars, n°. 93, gepensioneerde officieren van het korps mariniers, alsmede die, welke in vervolg van tijd gepensioneerd of eervol ontslagen mogten worden, bevoegd zullen zijn deel aan hetzelve te blijven behouden, onder verpligting om jaarlijks aan hetzelve te blijven betalen eene contributie, gelijk aan die, welke voldaan wordt door de officieren, tot het vaste korps zee-officieren behoorende, met welke zij in gelijken rang staan.

— Ten gevolge van eene resolutie van Z. Exc. den minister van financien, van 5 Julij jl., zijn zoo wel de acten van overgang van graven en kelders, welke zonder eenige betaling plaats heeft, als die waarin een koopprijs bedongen is, of wel eene schadeloosstelling voor meerdere onderscheiding of ruimte, aan de registratie en hypothecaire overschrijving onderworpen, binnen den termijn, bij de wet bepaald, op poene van de boeten of verhooging van regten, bij art. 18 der wet van 16 Junij 1832, en art. 36 der wet van 22 frimaire, 4de jaar, bepaald; onaangezien de acte, in het eerste geval bedoeld, aan het vast regt, zoo van registratie, als dat van overschrijving onderworpen is.

— Naar men verzekert zal de reserve divisie, voor zoover die uit schutterijen bestaat, waarschijnlijk tegen den 10den of 11den dezer opbreken naar de Noordelijke provincien. De afdeelings- en bataillons-staven der 1ste afdeeling mobiele schutterij van dit gewest zullen gevestigd worden te 's Hertogenbosch; die der 2de afdeeling te Bergen op-Zoom; die der 3de in onze vesting.

Uit Nymegen wordt gemeld, dat de 2de afdeeling der Groninger schutterij aldaar in garnizoen, eerlang naar de hoofdplaats dier provincie, en het eerste bataillon der 3de afdeeling Noord-Brabansche schutterij naar onze vesting op marsch zullen gaan, terwijl het reserve bataillon der 14de afdeeling infanterie van Nymegen naar Gorinchem zich begeven zal. Twee bataillons der 8ste afdeeling en 3 staven van zooveel Geldersche bataillons schutterij zullen de genoemde bataillons te Nijmegen vervangen.

In onze vesting zal, naar wij vernemen, de 2de afd. en zoo men zegt ook een paar bataillons van de 10de afdeeling in bezetting komen, ter vervanging van de tot heden alhier zich in gar-

nizoen bevindende bataillons schutterijen, zijnde het 1ste bat. der 4de afd. Zuid-Holl. schutterij, het 3de bat. der 1ste afd. Geld. schutterij, het 2de bat. der 2de afd. Overijsselsche schutterij en het 1ste bat. der 1ste afd. Noord-Brabandsche schutterij, welke aldra onze vesting verlaten zullen, om zich naar de standplaats van derzelver staven te begeven.

— Naar men verzekert, zal Z. M. benevens de Koninklijke familie zich bij de viering van het vijftigjarig bestaan der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* naar Amsterdam begeven, en dit feest bijwonen. Voorts verneemt men nog nader omtrent dit feest, dat hetzelve in verband zal staan met het houden der gewone jaarlijksche algemeene vergadering en in 't geheel over drie dagen zal zijn verdeeld; op den 12den aug. zal de feestviering en de vergadering in de doopsgezinde kerk door den heer Mr. *C. van Hall*, met eene gepaste redevoering worden geopend, waarna de gewone werkzaamheden eenen aanvang zullen nemen; in den stadsschouwburg zal des avonds eene toepasselijke zinnebeeldige voorstelling plaats hebben. Den tweeden dag zullen des morgens de werkzaamheden worden voortgezet, en des middags in *Frascati* een luisterrijke maaltijd worden gehouden. Op den derden dag zullen de overige werkzaamheden worden voltooid en de feestelijkheid des avonds met een instrumentaal concert en vuurwerk in het Park in de Plantagie worden besloten.

— De baron *Tindal*, generaal der infanterie en van het eerste groote militaire kommando, is ll. Maandag te Utrecht overleden. Hij was een der ervarendste krijgslieden, welke Nederland in de laatste tijden heeft opgeleverd.

— In het *Journal de la Haye* leest men het navolgende artikel: » Uit 's Konings besluit, betrekkelijk het naar huis zenden van een deel onzer mobiele schutterij, en uit de tijding eener voorgegeven ratificatie, gegeven of nog te geven door onzen beminden Souverein, aan een met den Hertog van Nassau gesloten traktaat, neemt de drukpers aanleiding, om eene schijnbare overeenkomst te stellen tusschen die beide daadzaken, waarvan de eene ons geheel onbekend is, en welker gevolgen wij noch kunnen verklaren, noch toestemmen. Er bestaat, volgens onze wijze van zien, geene reden, om, sedert de laatste tijden, aan eene verandering van staatkunde aan de zijde der Regering van Nederland te gelooven."

— In den Brusselschen *Indépendant* leest men het volgende omtrent de schikking, welke ten aanzien van Luxemburg met den Hertog van Nassau zou getroffen zijn: » Het schijnt dat de voorloopig door den heer *van Reede* onderteekende overeenkomst bestaat in de uitkeering aan den Hertog van Nassau of aan zijne afstammelingen eener som van 750,000 guldens, in 't geval waarin de voorwaarde van den overgang van het Hertogdom Luxemburg zou verwezenlijkt worden, 't geen plaats hebben zou indien de Nassausche tak van het in Holland regerende stamhuis zonder mannelijke afstammelingen kwam uit te sterven. Om de Duitsche Bondsvergadering wegens het verlies van de helft van Luxemburg schadeloos te stellen, zou de regter Maas-oever verklaard worden deel van het grondgebied der bondsvergadering uit te maken."

— In de vorige week is te 's Bosch, voor het eerst weder sedert het jaar 1809, de jaarlijksche vergadering van afgevaardigden der Waalsche hervormde kerken in Nederland, onder het voorzitterschap van den Weleerw. Heer *Teissedre l'Ange*, gehouden geworden, en is dezelve vergadering ll. maandag, na den afloop der werkzaamheden, weder gescheiden. Op dienzelfden dag zijn de afgevaardigden der onderscheidene gemeenten door den kerkenraad te 's Bosch, in de groote zaal van het *Casino*, tot afscheid op een prachtig diner onthaald geworden.

ENGELAND.

LONDEN, den 6den Augustus.

In de zitting van het Hoogerhuis van den 5den Augustus heeft de markies *van Londonderry* eene beraadslaging over de buitenlandsche staatkunde van Engeland en het viervoudig verbond uitgelokt. Daarbij is echter het geval eener Fransche tusschenkomst in Spanje niet vermeld. De eerste minister, lord *Melbourne*, heeft alleen te kennen gegeven, dat het verdrag van den 22sten April, door de verdrijving der beide pretendenten uit Portugal, zijn doel bereikt heeft.

Men heeft alhier uitvoerige berigten uit Madrid tot den avond van den 27sten julij ontvangen. Het aantal personen, die aldaar, wegens deelneming aan de zamenzwering tegen de Koningin-Regentes, in hechtenis genomen waren, was toen reeds tot meer dan 30 geklommen. Meest allen behoorden tot de aanzienlijke standen der maatschappij en velen waren gewezene uitgewekenen, die eerst onlangs in Spanje waren teruggekeerd. Behalve de vroeger genoemden telt men onder de in hechtenis genomenen den generaal *Llanos*, van wien men verhaalt, dat hij, bij den moord der Madridsche geestelijken, aan de deur van het Franciscaner klooster gezien was, alwaar hij niet den moord der monniken belet, maar ieder afgewezen had, die niet van moordtuig was voorzien. Den 27sten had men aan *Palofox* en sommige anderen der gevangenen vergund, om hunne bloedverwanten te zien, hetgeen men als een blijk aanmerkte, dat men geene zeer sterke bewijzen van schuld tegen hen gevonden had. Een der briefschrijvers meent, dat het hoofddoel der zamenzweerders, zijnde de uitroeping der grondwet van 1812, bij den burgerstand van Madrid meer bijval zou gevonden hebben, dan voor de vastheid van het bestuur der Koningin-Regentes te wenschen was.

Het blijkt thans, dat het aantal geestelijken, die door het Madridsche graauw, den 17den julij, alleen in het Jezuiten-collegie zijn vermoord, 16 bedraagt. Onder deze slagtoffers der volkswoede behooren verscheidene mannen, die door geleerdheid uitblonken, zoo als bij voorbeeld de hoogleeraar in de wijsbegeerte, Don *Juan Artigas*, een der beroemdste beoefenaars der Arabische letterkunde, niet slechts van zijn vaderland, maar van geheel Europa.

Den 27sten moet te Madrid eene buitengewone stilte hebben geheerscht, die als het voorteeken eener nieuwe volksbeweging werd aangemerkt. De patrouilles waren niet sterker dan gewoonlijk, maar er waren talrijke afdeelingen der koninklijke lijfwacht uit hunne kazernen naar afgelegene gedeelten der stad, en vooral naar den omtrek van het plein van Cebada, alwaar het gepeupel gewoonlijk bijeen komt, getrokken.

De tijdingen, die men te Madrid uit de provincien ontving, luidden, omtrent de aldaar heerschende geestgesteldheid, niet zeer gunstig, en uit sommige gewesten kwamen sedert een paar weken in het geheel geene brieven meer aan. Te Valencia hadden ernstige onlusten plaats gehad. Het gemeen dier stad, hetwelk voor zeer wreedaardig en woelziek gehouden wordt, had in het vermoorden der geestelijken het voorbeeld van Madrid willen navolgen, doch was door de krachtige, ofschoon niet zeer wettige, maatregelen van den kapitein-generaal *Valdès* dadelijk beteugeld. Deze had twee der belhamels doen vatten en op staanden voet doen doodschieten. Een hunner was de zoon van den befaamden *Bertrand de Lis*. Door deze gestrenge handelwijze had *Valdès*, naar men meende, aan een groot aantal onschuldige personen het leven gered.

Gisteren was hier vrij algemeen het gerucht verbreid, dat de koningin-regentes van Spanje aan koning *Lodewijk Philips* de hulp van een Fransch leger gevraagd had, en dat er redenen waren om te vermoeden, dat aan dit verzoek dadelijk voldaan zou worden. De *Morning Chronicle*, die in den laatsten tijd meer dan eene tijding uit Spanje het eerst heeft medegedeeld, heeft dien dag eenen tweeden druk van zijn blad uitgegeven, waarin deze tijding vrij stellig vermeld werd, onder bijvoeging, dat de Fransche troepen werkelijk reeds over de grenzen waren getrokken. De *Times* oppert in zijn nommer van den 6den Augustus nog eenige twijfelingen, onder anderen op grond, dat de koningin-regentes niet uit kracht van het verdrag van den 22sten April zulk eene hulp kon vragen. Dit blad levert echter tevens een breedvoerig vertoog over deze zaak, waarvan de slotsom is, dat het behoud van den vrede van Europa het hoogste doel der Britsche staatkunde moet zijn; en dat indien Frankrijk, door zorg voor zelfbehoud gedreven, troepen in Spanje laat binnenrukken, het voor het behoud van dien vrede wenschelijk is, dat Engeland, in plaats van zijnen bondgenoot alleen aan de verbittering der Oostelijke mogendheden blootgesteld te laten, dadelijk en rondborstig verklaart, » dat een iegelijk, die *Lodewijk Philips*, » over zijne verdedigings-maatregelen tot handhaving der Spaansche » erfopvolging en van den geest van het viervoudig verbond, aan» randt, de verbittering van Groot-Brittannie zal ondervinden."

— De vice-admiraal sir *Richard King*, opperbevelhebber der Britsche zeemagt aan de Nore, is ll. Zondag overleden.

— Men heeft hier te lande tijdingen uit Brazilië, tot den 22sten Junij, ontvangen. Daaruit blijkt, onder anderen, dat dom *Pedro* door de wetgevende vergadering voor eeuwig uit dat koningrijk verbannen is.

— Op de beurs van gisteren hebben de bovenstaande geruchten uit Spanje wel indruk gemaakt, doch geene zeer gevoelige daling in den prijs der schuldbrieven te weeg gebragt. De 3 pCt. gecons. zijn dien dag 90¼ à ⅜, de 5 pCt. Nederl. Werk. Schuld 98 à ¼, de 2½ pCt. 51 à ¼, en de Spaansche renten 47⅛ à ⅜ gebleven.

162ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Drie-en-twintigste Trekking: N°. 4737, *f* 1000.
Vier en-twintigste —— Geene.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.